

‘COP’

Stedelijke watergemeenschappen

COLLECTIEVE REGENWATERSYSTEMEN

SLIMME WATERSTRAAT

Interreg
North Sea

Co-funded by
the European Union

Agenda

- **11:00** Integrale schets van het project 'Slimme straat Wiekevorst'
  - Filip De Bonte, Group De Bonte/B-rain Connect
- **11:20** Interactieve workshop over collectieve regenwatersystemen
  - *Hoe kunnen we dergelijke collectieve regenwaterprojecten in de toekomst organiseren en financieren? Hoe kunnen we de technologische en wetgevende barrières wegwerken om de uitrol van dergelijke systemen te stimuleren? Het uiteindelijke doel is dat zowel organisatoren als deelnemers maximaal van elkaar leren.*
- **12:20** Wrap-up workshop
- **12:40** Broodjeslunch

A close-up photograph of a bee with yellow and black stripes flying over a cluster of bright orange flowers. The background is softly blurred, showing more of the same flowers.

B-rain Connect verbindt mens en natuur

Samen ontwikkelen
we vandaag de
klimaatrobuuste
buurten van morgen

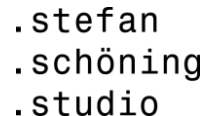
B-RAIN CONNECT | ONTWIKKELAAR

De (stedelijke) leefomgeving verbeteren, door ruimte te creëren. Wij zijn ‘ontwikkelaars’, denkers én doeners, die samen de klimaatrobuuste buurten van morgen bouwen.

Vanuit een netwerk van experts: ontwerpers, studiebureaus, nutsvoorzieners, aannemers, producenten, experts uit overheden, ...

Mensen die weten waar de problemen zitten én die **kennis/ expertise/ervaring** in huis hebben om mee oplossingen te bedenken en te maken.

Oplossingen zoeken die mee kunnen **evolueren** met veranderende situaties (**futureproof**)

HET B-RAIN CONNECT OVERLEG MET STAKEHOLDERS SAMEN DENKEN DOEN | CO-CREATIE

Bedachtzaam overleg en proefdraaien om tot degelijke en duurzame oplossing te komen samen

fluvius.

proximus

telenet ☺

pidpa
water in beweging

Fiberklaar

wyre

BOUWEN IN VERTROUWEN

100% ontkoppelen
van **hemelwater**
(stads- en dorpskernen)

Voldoen aan
ladder van
Lansink

Verbeteren
levenskwaliteit
en **beleving**
in de stad

Orde en vlotte
toegankelijkheid
in/aan ondergrondse
infrastructuur

Hoe **ontwikkelen** we vandaag de
klimaatrobuuste buurten
van **morgen**?

Bewezen
technologie

Connecteren
van mensen, expertise,
bouwblokken, ...

Futureproof

IPCC (climate change rapport)

Lidstaten (Europa) tegen 2050 verplicht hun **stedelijke groene ruimte** met **5% uit te breiden**

Burgemeesterconvenant 2030 = meer **initiatieven** ifv **klimaat**

Nieuwe **GSV Hemelwater 2023**

- Strengere eisen naar afkoppeling toe
- Strengere eisen naar in rekening te brengen hoeveelheden toe
- Bovengrondse buffer- en infiltratievoorzieningen
- Varianten mogelijk mits goede argumentatie

3⁰⁰⁰

82% vd Belgen ligt wakker van klimaatverandering

71% geeft aan dat dit een impact heeft op hun leven

LADDER VAN LANSINK

Afstroom vermijden

(Her)gebruik regenwater

Infiltratie

Bufferen en vertraagd afvoeren

Lozen op RWA-leiding

Lozen op gemengde riolering

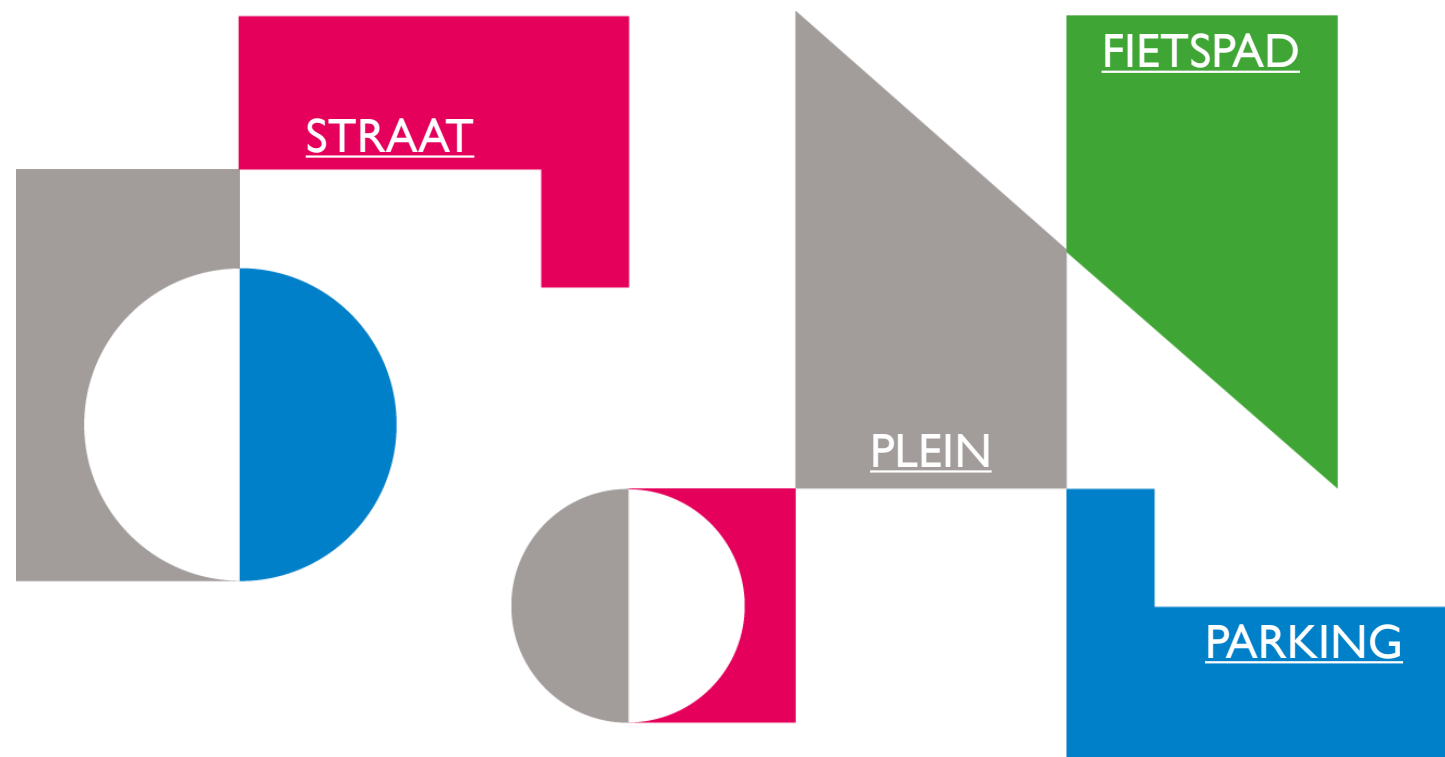

HET B-RAIN CONNECT BOUWSYSTEEM

SLIM ONDER DE GROND, MULTIFUNCTIONEEL ERBOVEN

innovatieve bouwblokken die we kunnen connecteren
lokaal en duurzaam geproduceerd
direct inzetbaar

Chaos ondergrondse netwerken
Eindeloze wegenwerken
Grijze saaie straten

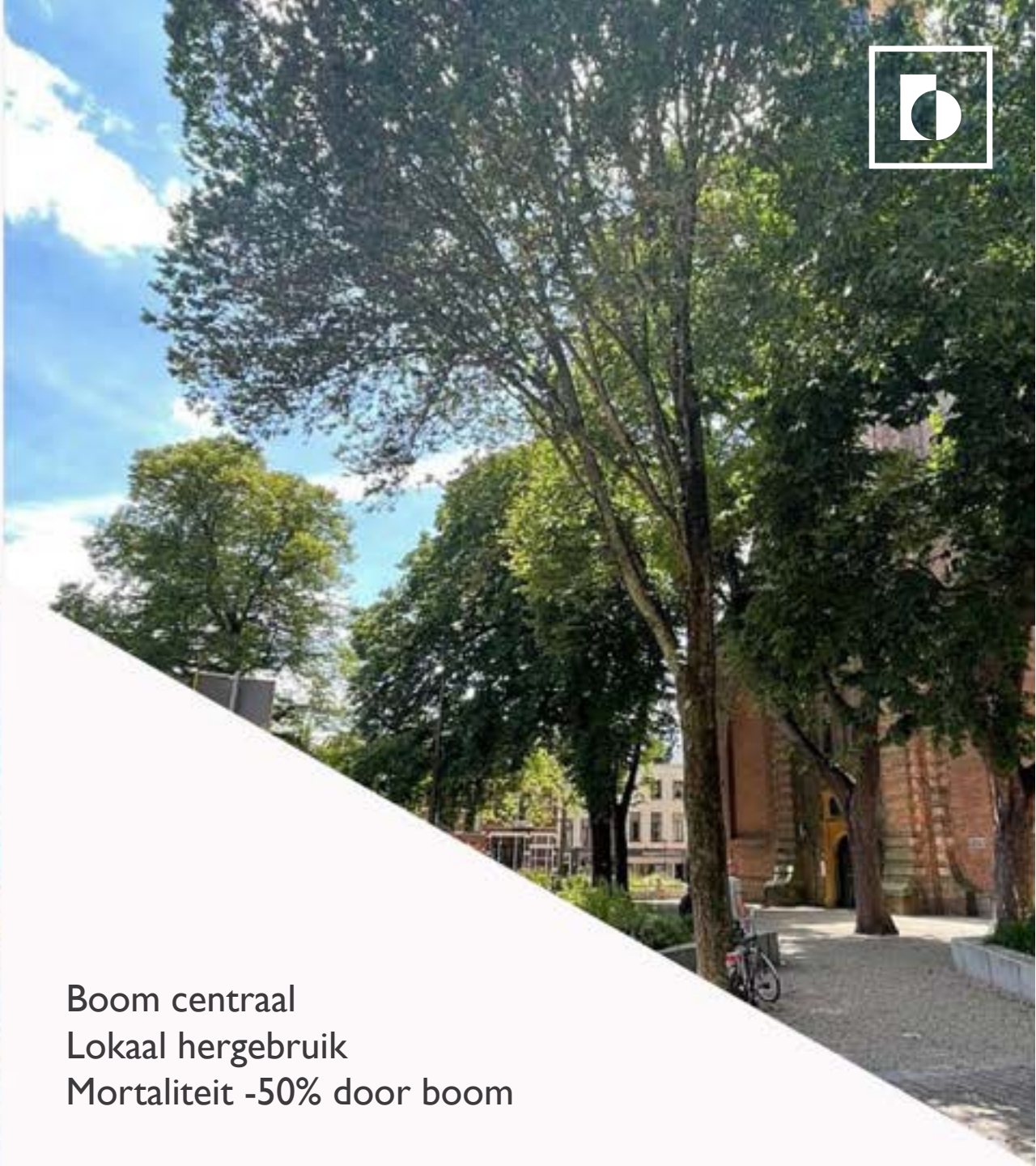
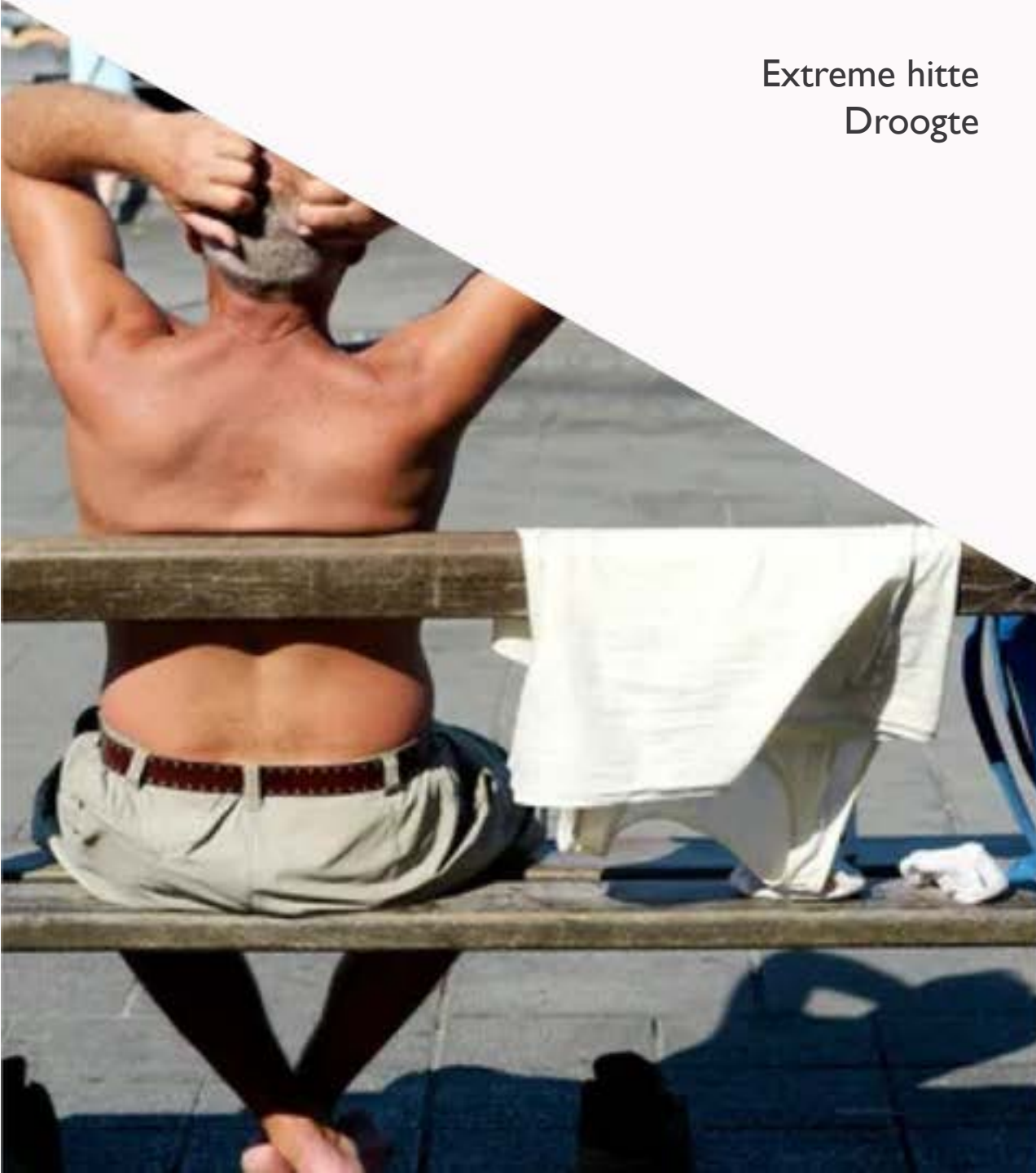
Ruimteoptimalisatie
Boom centraal
Modulaire bovenbouw
Mant toegankelijk

Afstroom lager gelegen gebied
Wadi en waterpasserende verharding
...graag maar op de juiste plaats
Piekbelasting

Lokaal bufferen
Lokaal hergebruik en infiltreren
Boom als gebruiker
Incorporatie nutsleidingen

Extreme hitte
Droogte

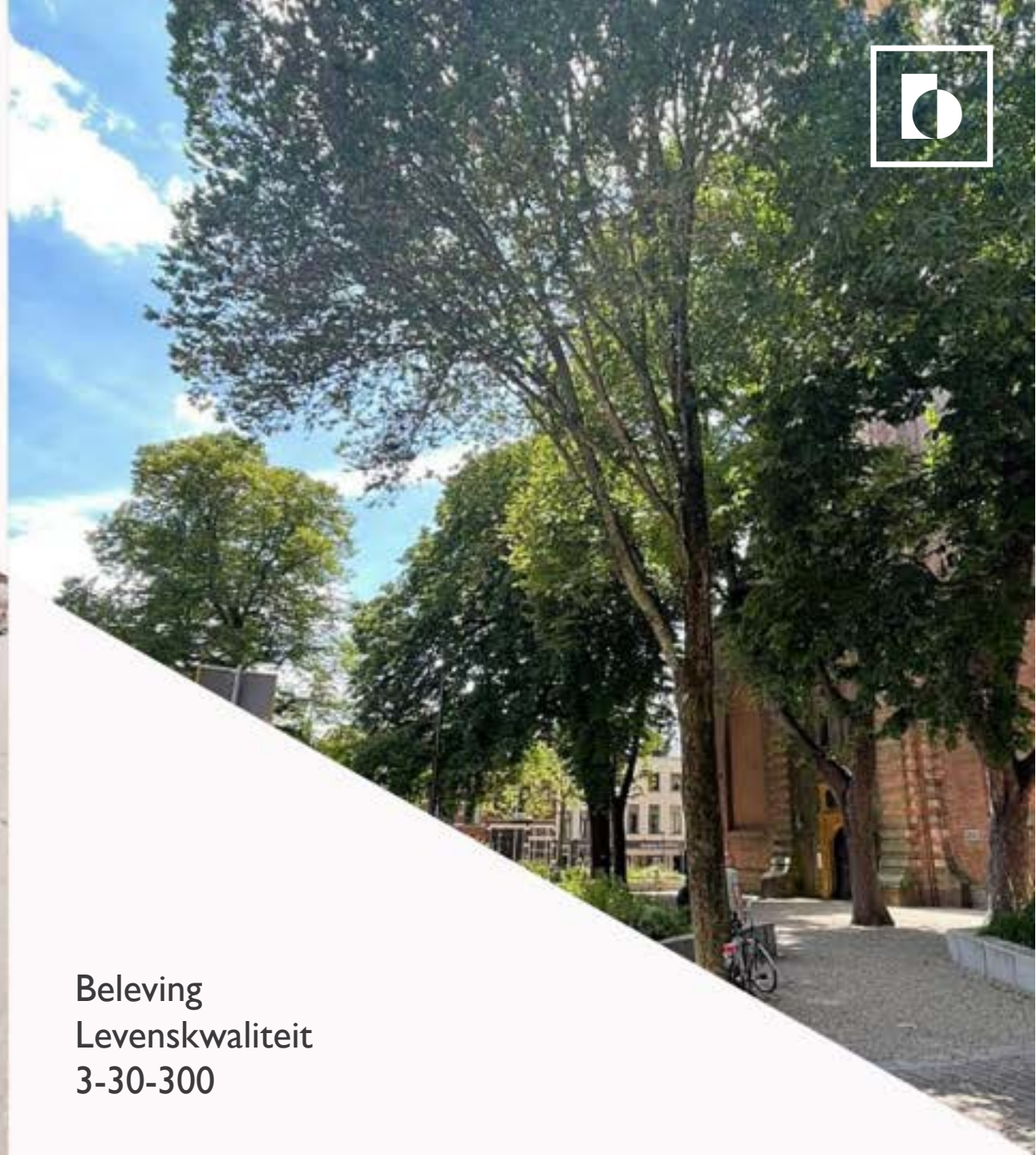

Boom centraal
Lokaal hergebruik
Mortaliteit -50% door boom

Grijze pleinen
Geen groen

Beleving
Levenskwaliteit
3-30-300

CHAOS ONDER DE GROND

Veelvuldig **openbreken** infrastructuur

Ordering van publieke ondergrondse netwerken (chaos van leidingen/ kabels)

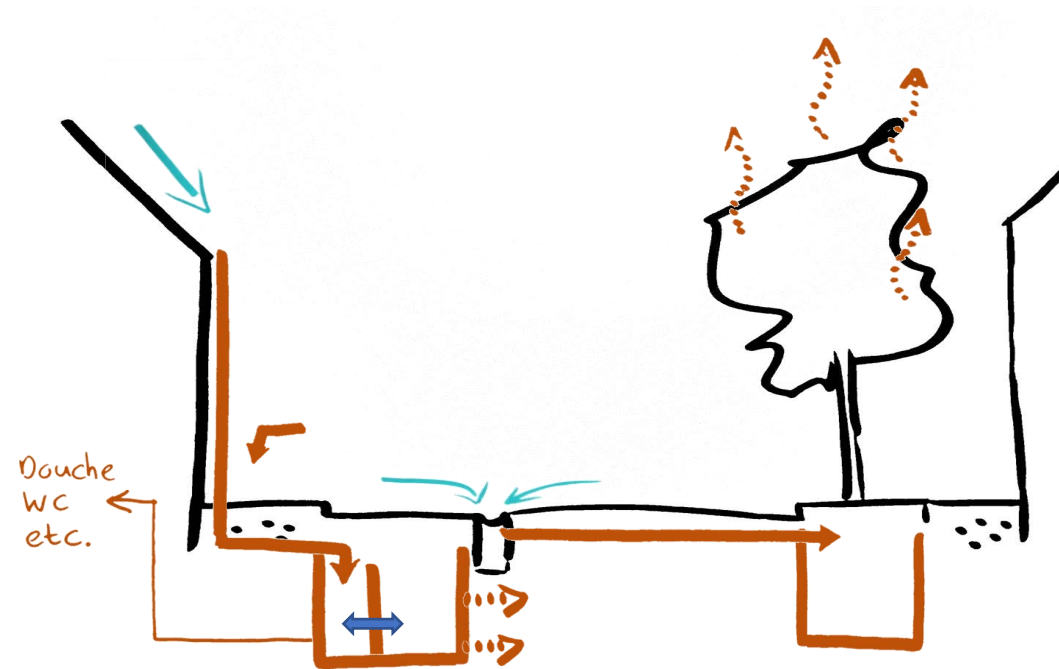
Graafschade en herstelkosten

Al deze factoren zijn niet meer apart te bekijken

Nood aan een **geïntegreerde totaalaanpak**

Allen **partners in crime**, allemaal betrokken dus ook **samen** aanpakken

HET SLIMME FIETSPAD

Blauwe ader
Vloerplaten

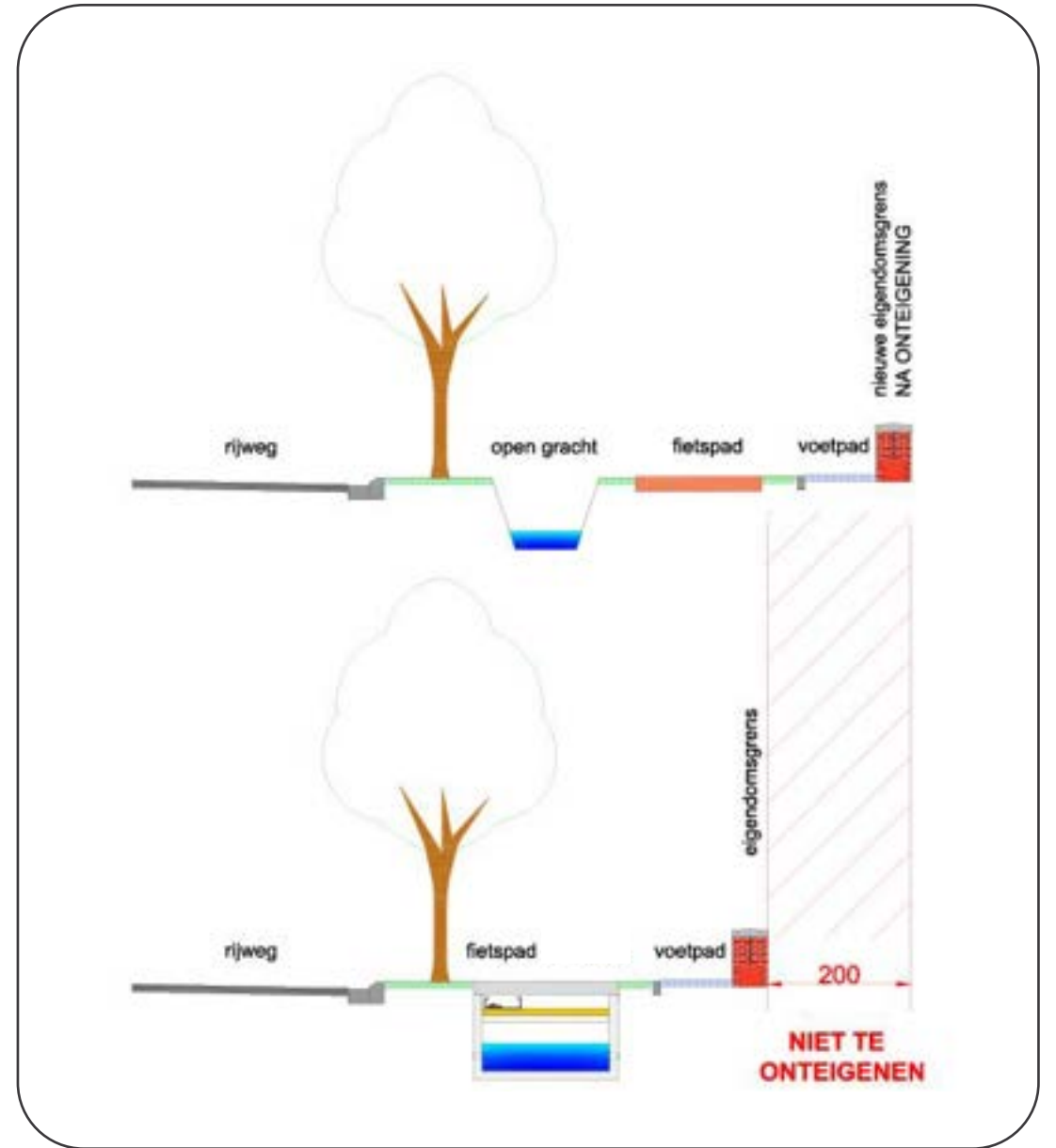

HET SLIMME FIETSPAD

focus op 'missing links'

beschikbare ruimte optimaal benut

langdurige en prijzige procedures voor **onteigening vermijden**

HET SLIMME FIETSPAD – BLAUWE ADER

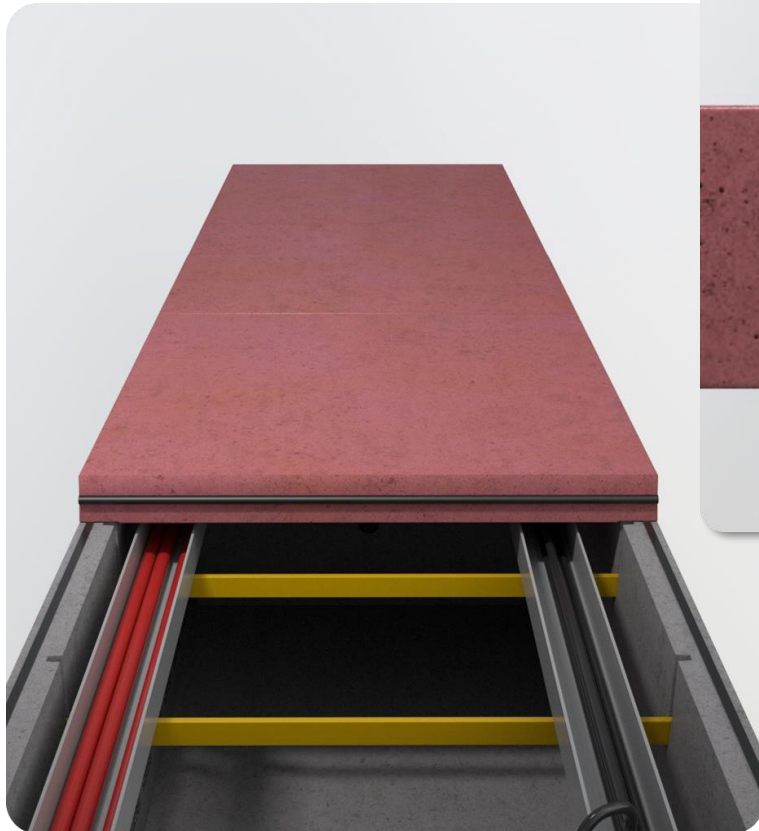
Overstort en infiltratie

HET SLIMME FIETSPAD - VLOERPLATEN

Comfortabel fietsen dankzij platen van 2 x 2 meter; slimme opleg en onderlinge sluiting
Duurzaam geplaatst en modulair

DE SLIMME STRAAT

DE BLAUWE ADER
HET GROENE EILAND
SLIMME SLOT
WATERDOORLATENDE VERHARDING
HYDROPS®
VLOERPLATEN

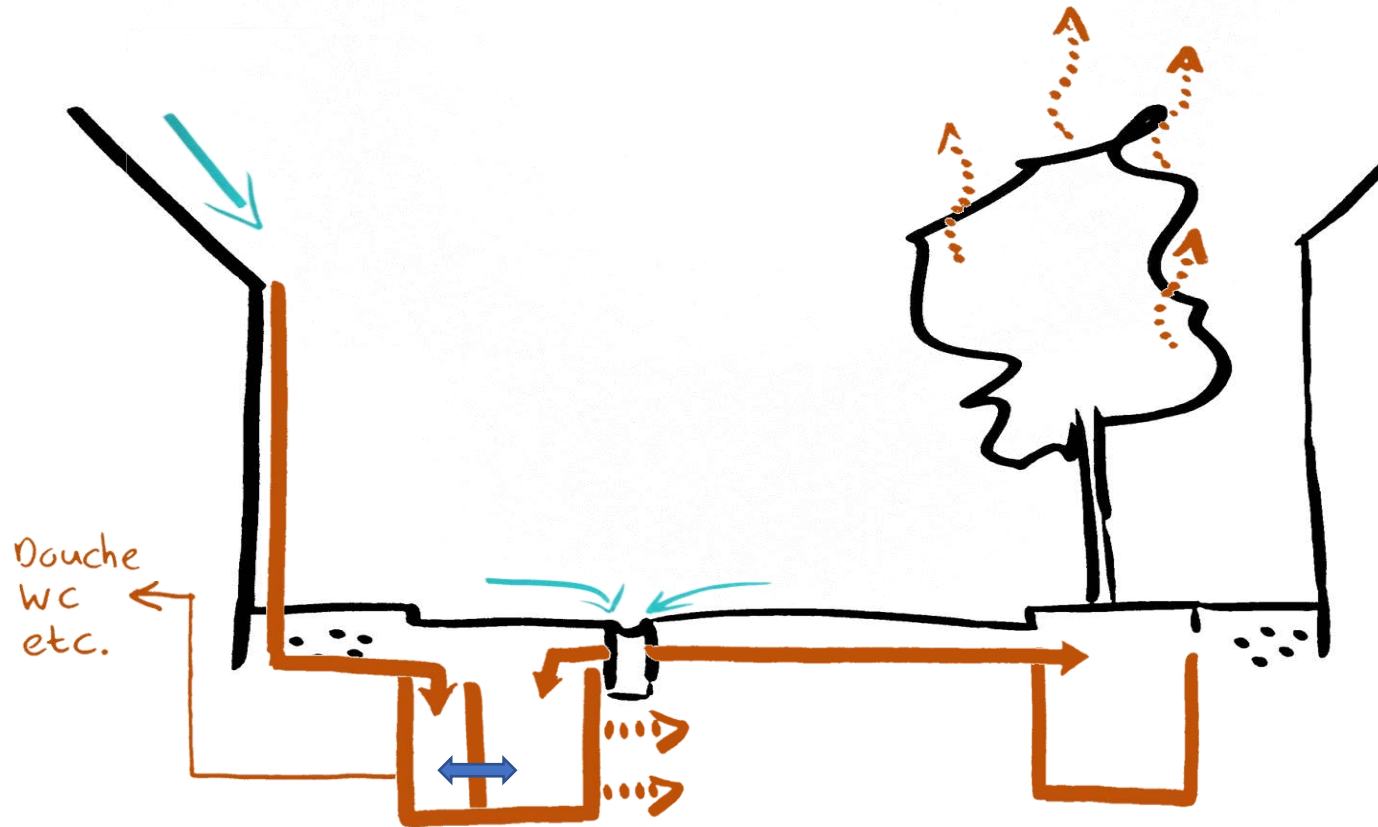

DE SLIMME STRAAT

Basisprincipe ifv Ladder van Lansink

0,0% water bestemd voor hergebruik in Vlaanderen

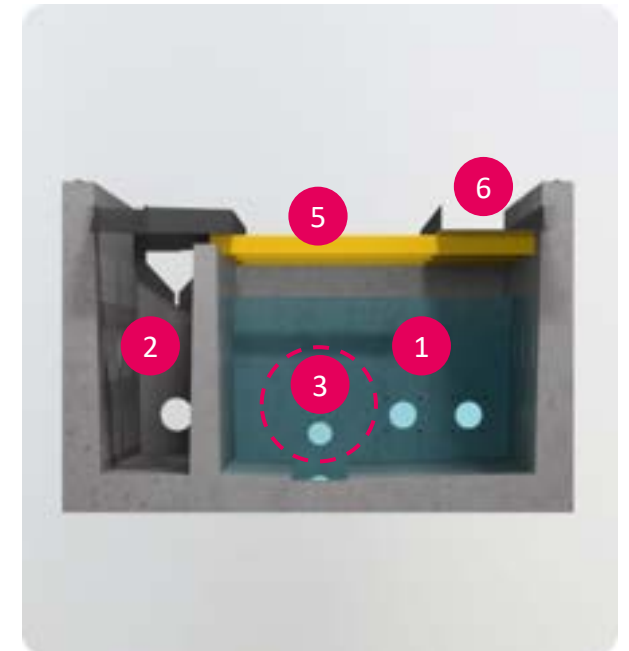
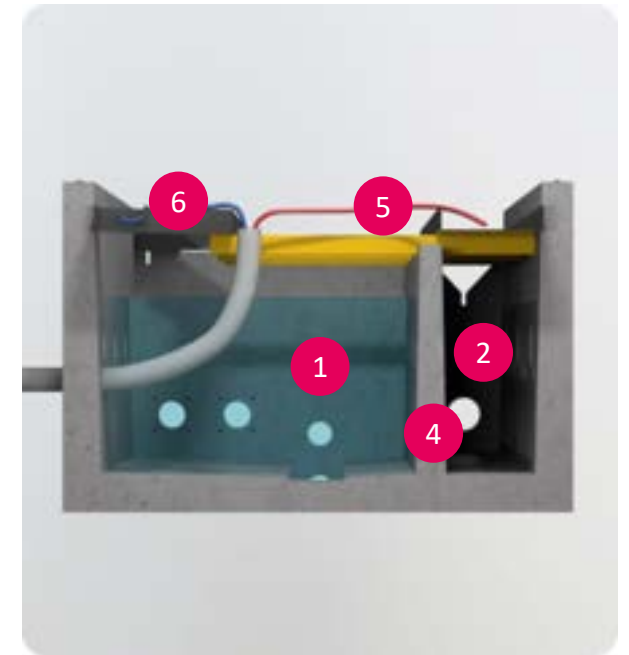

DE SLIMME STRAAT – BLAUWE ADER

Geïntegreerde nutsvoorzieningen

- Waternetwerken onderaan in waterbuffer (1)
- Infiltratiebufferzone (2) voorzien van filterende poreuze klinkers
- Bakken onderling gekoppeld door scharnierende mof spie verbinding DN400 (3)
- Hoogte overstortmuur (4) variabel aan te passen om meer ruimte te creëren voor bijkomende technieken (warmtenet,...)
- Data hoog bovenaan vrij liggende in ondiepe kabelgoot (5)
- Middenspanning in doorlopende goot (6)

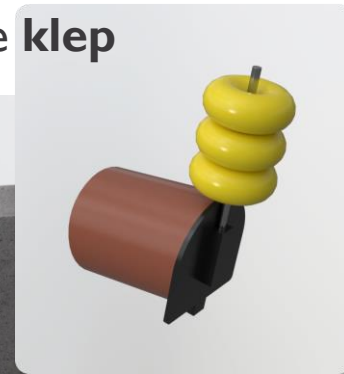
DE SLIMME STRAAT – BLAUWE ADER

Geïntegreerde nutsvoorzieningen

Mantogankelijk

Geen graaf- of herstelwerkzaamheden (verschillende ploegen)

Veilige en ruime werkomgeving na leegpompen kamer adhv slimme **klep**

DE SLIMME STRAAT - BOMEN

De **boom** als **gebruiker** en **bondgenoot** tegen de klimaatopwarming

Gun de boom voldoende **groeiruumte** om z'n rol te kunnen spelen

Stedelijke behoeften (mobiliteit) verzoenen met voordelen van groen

Bomen reduceren gevoelstemperatuur tot **15%** op hete zomerdagen

62% van het water (standaard bui) wordt opgenomen door de boom

10-15% van de schadelijke stoffen in de lucht worden afgevangen

VOORDELEN VAN BOMEN

Bomen in de stad groeien beter dan bomen in de natuur

Leverd geld op

Biodiversiteit

Luchtzuivering

Stress verlagen

Verkoeling

Veiligheid

Water(gebruiker)

Gezondheid

CO₂

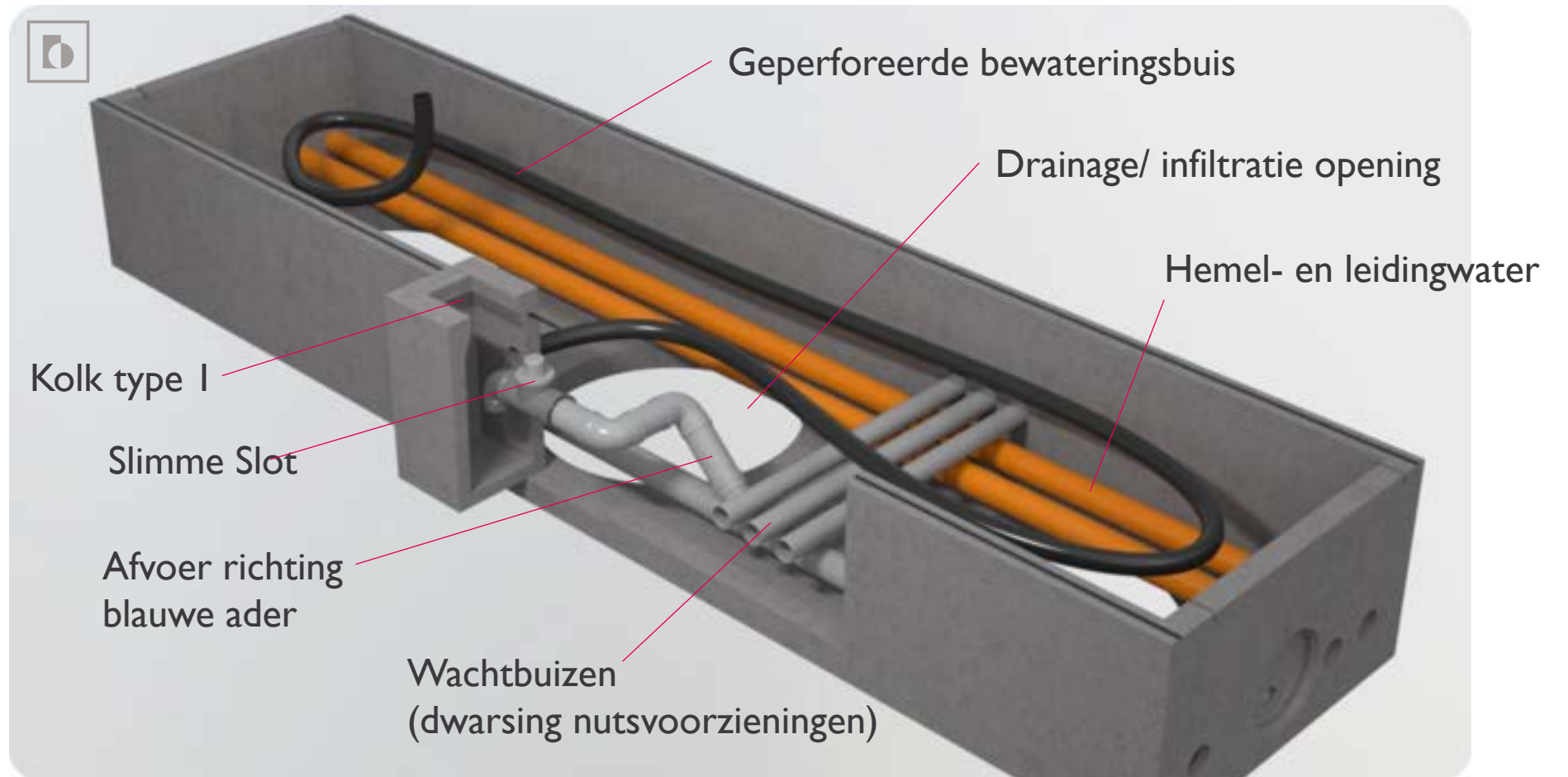
Esthetisch

DE SLIMME STRAAT – GROEN EILAND

Boombunker als ondergrondse groeiplaats

DE SLIMME STRAAT – SLIMME SLOT

Zout is ‘dodelijk’ voor bomen

Voorkomt dat er teveel strooizout samen met het water naar de boomwortels stroomt. Bladeren van de boom sterven minder snel af tijdens droge periodes.

Werkt **autonoom**

DE SLIMME STRAAT – GROEN EILAND

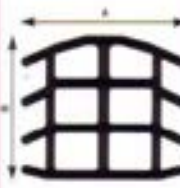
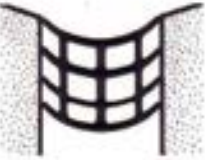

DE SLIMME STRAAT

Slimme opties

	BN 10	16 22	8 & 13	
	BN 15 BN 20 BN 25 BN 30 BN 40 BN 50	25 25 33 26 37 30 43 36 53 40 63 50	13 & 20 18 & 26 20 & 29 26 & 30 34 & 44 43 & 53	

DE SLIMME STRAAT

DE SLIMME STRAAT

*MODULAIRE MOGELIJKHEDEN BOVEN DE GROND
FUTUREPROOF*

DE SLIMME STRAAT

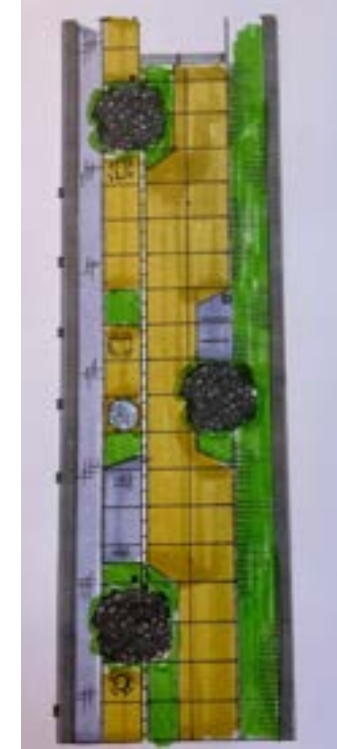
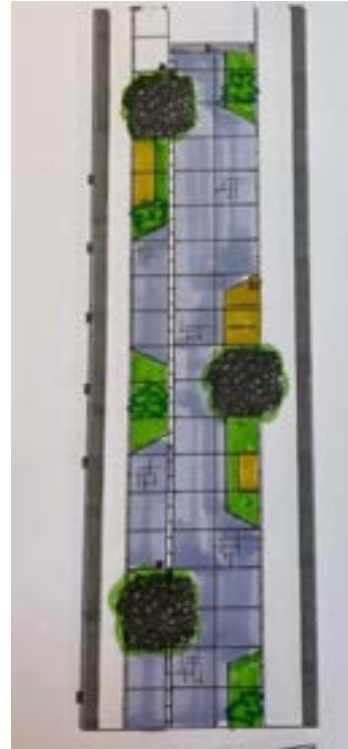
Variatie in afwerking

DE SLIMME STRAAT

**MODULAIRE MOGELIJKHEDEN BOVEN DE GROND
VAN STRAAT NAAR WOONERF - FUTUREPROOF**

DE SLIMME PARKING & PLEINEN

BOOMBUNKER
FV GOOT
SLIMME SLOT
WATERDOORLATENDE VERHARDING
HYDROPS®
VLOERPLATEN

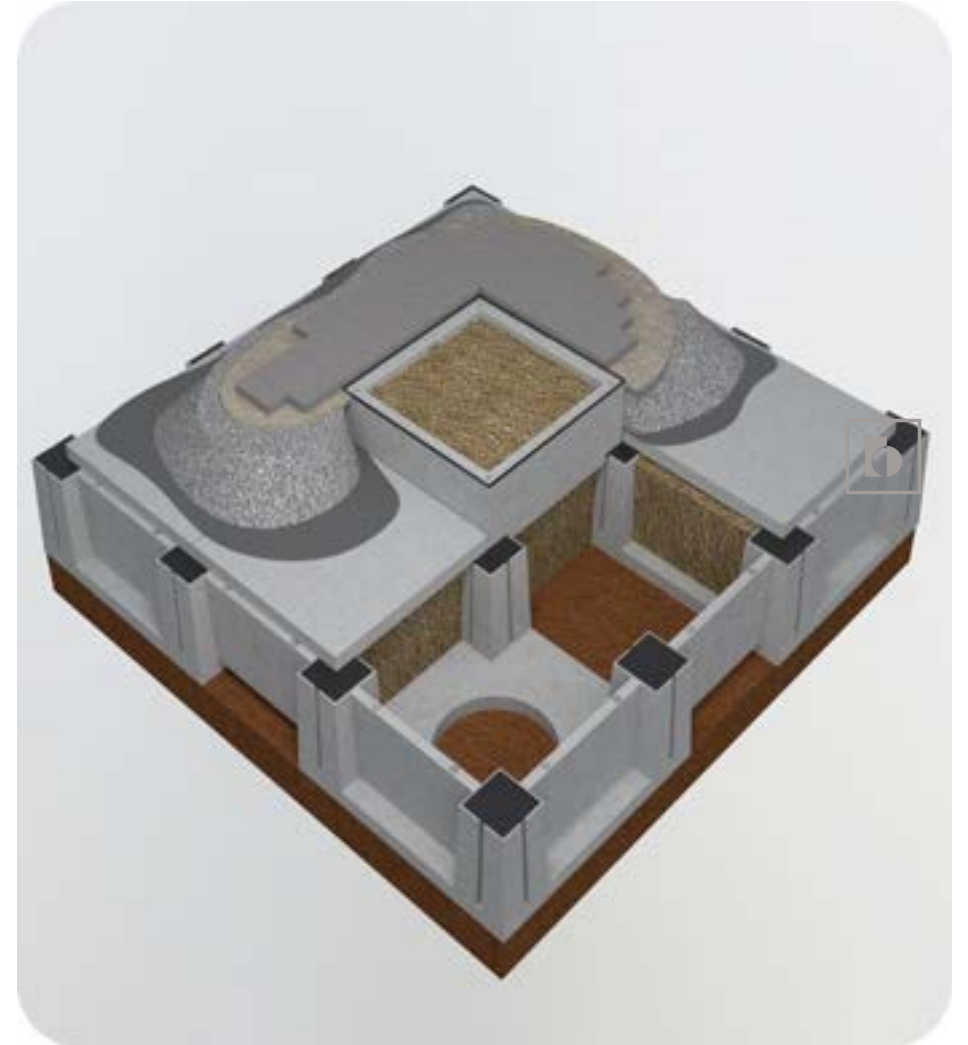

DE SLIMME PARKING / PLEIN - BOOMBUNKER

Boombunker als ondergrondse groeiplaats

Voorzien in wat een boom nodig heeft om te groeien:

- water en zuurstof onder de grond
- CO₂ boven de grond

Drainageleiding (water)

Luchtlaag

Ruimte voor nutsleidingen

Zoutslot

DE SLIMME PARKING / PLEIN - SLIMME SLOT

Zout is 'dodelijk' voor bomen

Voorkomt dat er teveel strooizout samen met het water naar de boomwortels stroomt. Bladeren van de boom sterven minder snel af tijdens droge periodes.

Werkt **autonoom**

DE SLIMME PARKING / PLEIN – WATERDOORLATENDE VERHARDING

Waterpasserende en waterdoorlatende klinkers loodsen het overtollige regenwater naar de bodem.

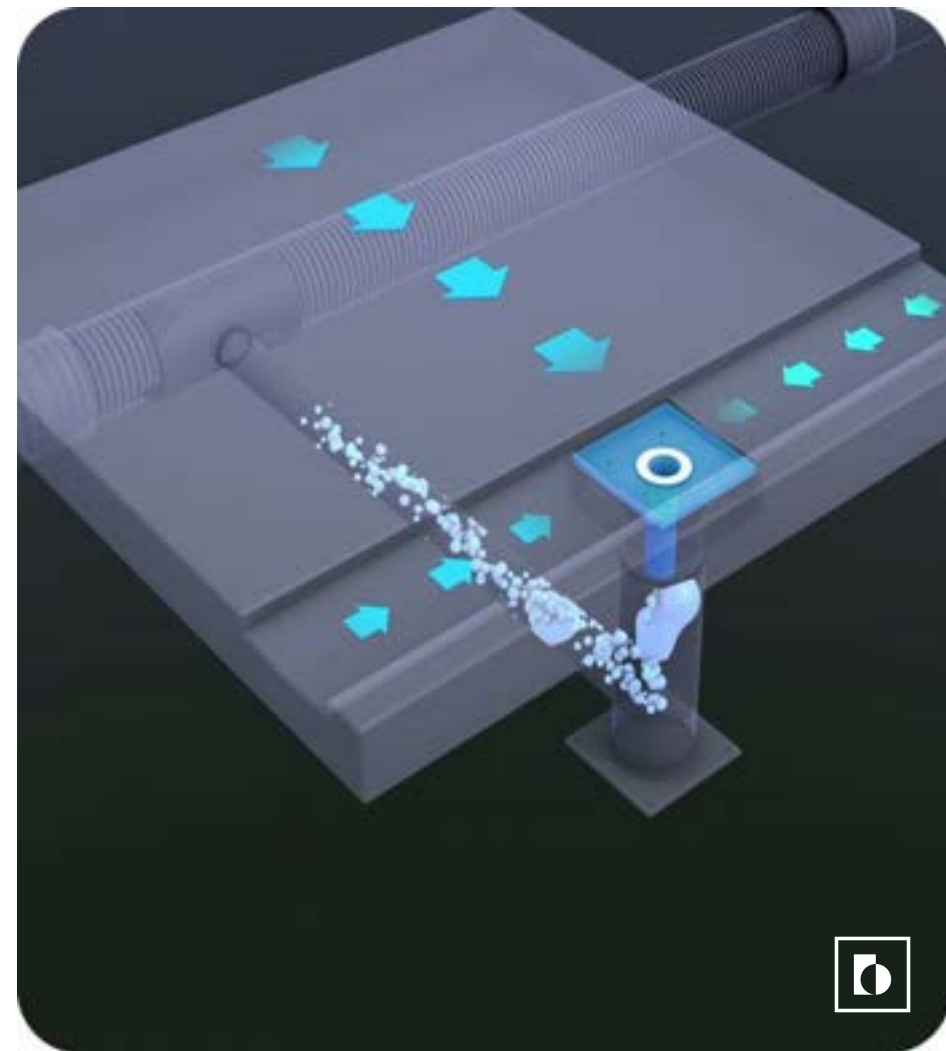
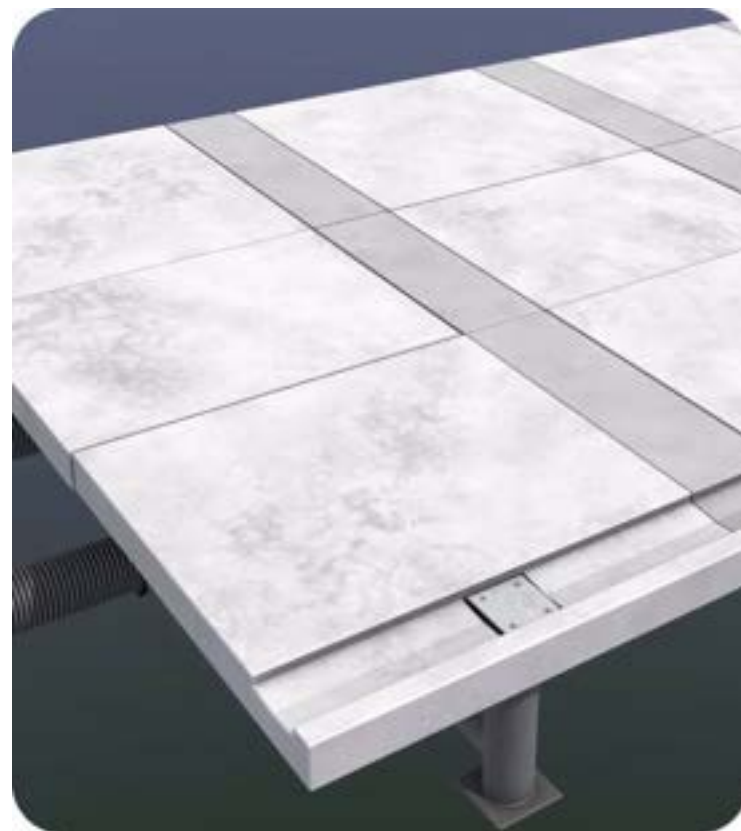
De waterdoorlatende klinker is **poreus**. De klinker doet het dus zonder brede voegen, maar met een **open betonstructuur** die toelaat dat het water door de klinker trekt.

Beide soorten zijn comfortabel met de fiets en te voet.

DE SLIMME PARKING / PLEIN –VLOERPLATEN/ GOOTPLATEN

DE SLIMME PARKING / PLEIN – FV GOOT

Ondergronds waterafvoersysteem in stevig beton.

Zorgt voor een tijdelijke buffering van hemelwater.

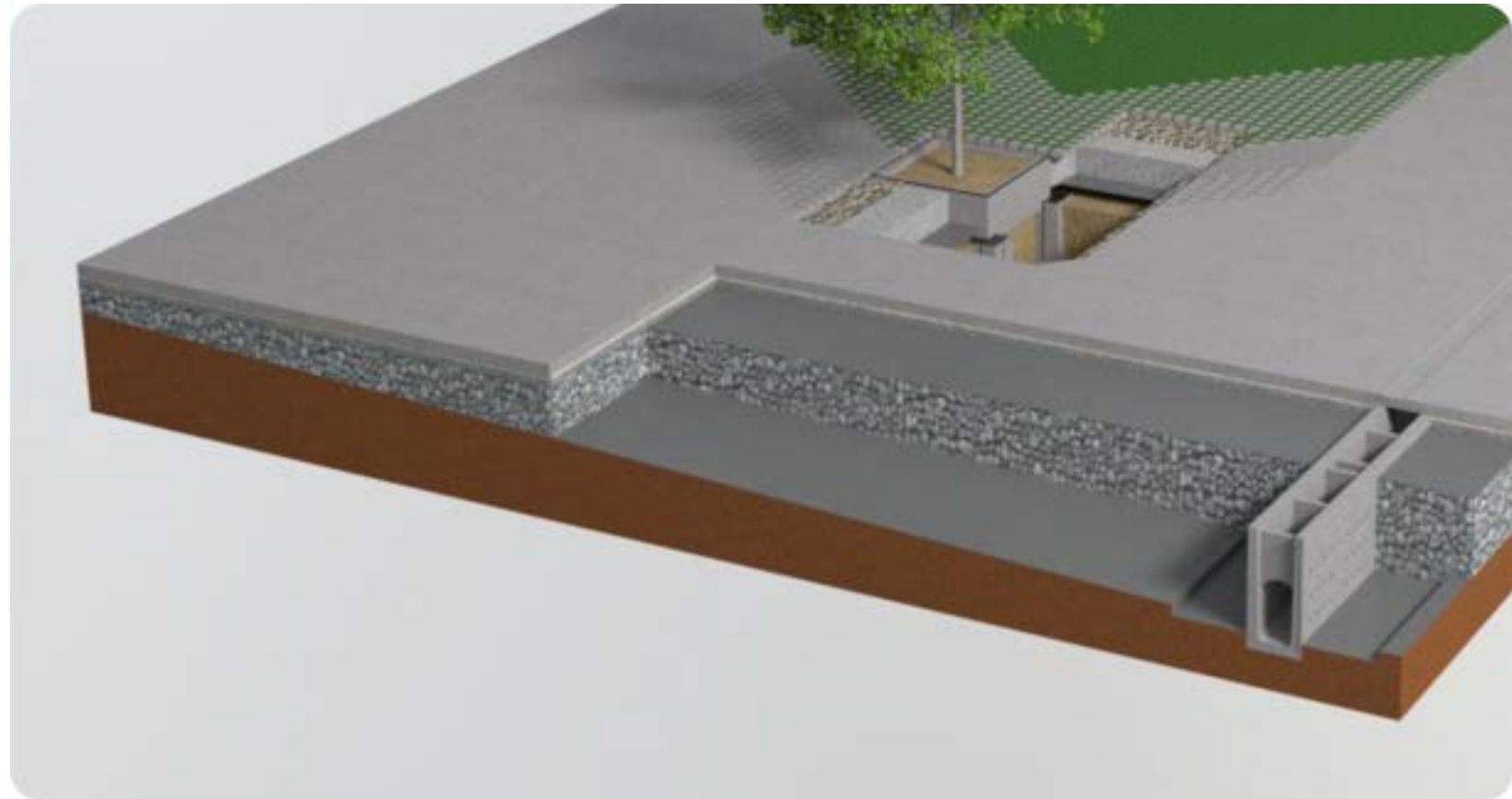
Drainagegaten in de zijkanten maken het mogelijk water over te storten in een Hydrops® bekken.

DE SLIMME PARKING / PLEIN – HYDROPS®

Infiltratiebuffer als extra overstort op hemelwaterbuffer

DE SLIMME PARKING – Oorspronkelijk ontwerp

DE SLIMME PARKING – B-rain Connect concept

DE SLIMME PARKING – VOORBEELD BOUWBLOKKEN

A close-up photograph of a bee with yellow and black stripes flying over a cluster of bright orange flowers. The background is softly blurred, showing more of the same flowers.

B-rain Connect verbindt mens en natuur

Samenwerking met alle stakeholders

Kan er 100% worden ONTKOPPELD rekening houdend met...?

- met nieuwe GSVH (2/10)
- de bestaande hydraulische modellen
- CIRIO rekenmodellen

Is dit haalbaar voor UITVOERDERS zowel technisch als naar planning?

- aannemers gespecialiseerd in riolerings- en wegenis werken
- aannemers gespecialiseerd in nutswerken

Kan de voorziene inplanting van BOMEN worden voorzien?

- zowel voor nieuw te planten bomen, als voor integratie van bestaande bomen
- maar ook rekening houdend met de juiste voorzieningen ondergronds (m³)

Technisch

Organisatorisch

Wetgevend

Financieel

Kan er ORDE gemaakt worden in ondergrondse infrastructuur? Met het oog op:

- voorzieningen voor later hergebruik van hemelwater
- ordenen en toegankelijk maken van nutsvoorzieningen

Is dit haalbaar voor NUTSMAATSCHAPPIJEN?

- omschakelen in bestaande infrastructuur
- tonen van financiële transparantie

Is dit FINANCIËEL haalbaar voor de opdrachtgever (TCO)? Hoe financieel georganiseerd?

DE PUZZEL VRAAGT OM ANTWOORDEN OP DEZE VRAGEN

- 1. Kan er 100% worden ONTKOPPELD rekening houdend met...?**
  - met nieuwe GSVH (2/10)
  - de bestaande hydraulische modellen
  - CIRIO rekenmodellen
- 2. Kan de voorziene inplanting van BOMEN worden voorzien?**
  - zowel voor nieuw te planten bomen, als voor integratie van bestaande bomen
  - maar ook rekening houdend met de juiste voorzieningen ondergronds (m³)
- 3. Kan er ORDE gemaakt worden in ondergrondse infrastructuur? Met het oog op:**
  - voorzieningen voor later hergebruik van hemelwater
  - ordenen en toegankelijk maken van nutsvoorzieningen
- 4. Is dit haalbaar voor UITVOERDERS zowel technisch als naar planning?**
  - aannemers gespecialiseerd in riolerings- en wegenis werken
  - aannemers gespecialiseerd in nutswerken
- 5. Is dit haalbaar voor NUTSMAATSCHAPPIJEN?**
  - omschakelen in bestaande infrastructuur
  - tonen van financiële transparantie
- 6. Is dit FINANCIËEL haalbaar voor de opdrachtgever (TCO)?**

DE PUZZEL VRAAGT OM ANTWOORDEN OP DEZE VRAGEN

I. Kan er 100% worden **ONTKOPPELD** rekening houdend met...?

- met nieuwe GSVH (2/10)
- de bestaande hydraulische modellen
- CIRIO rekenmodellen

JA, ER GAAT GEEN DRUPPEL REGENWATER VERLOREN

Het systeem kan 100% ontgekopeld worden wanneer er in SIRIO 1% of minder externe overstort is.

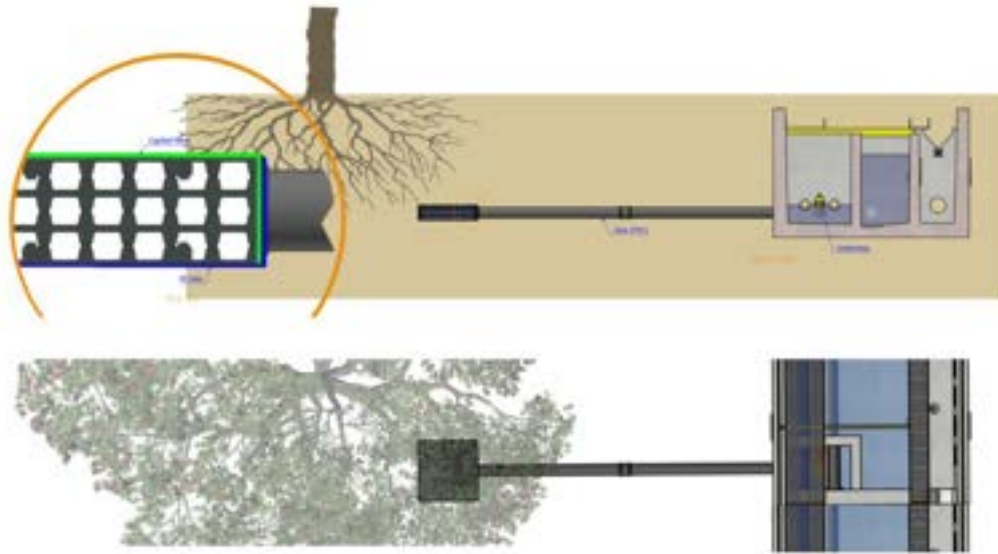

DE PUZZEL VRAAGT OM ANTWOORDEN OP DEZE VRAGEN

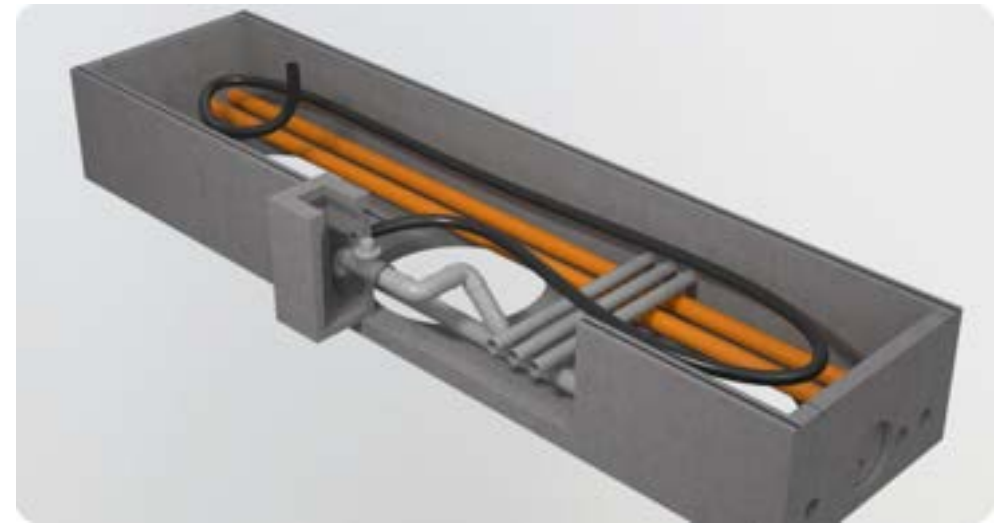
2. Kan de voorziene inplanting van **BOMEN** worden voorzien?

- zowel voor nieuw te planten bomen, als voor integratie van bestaande bomen
- maar ook rekening houdend met de juiste voorzieningen ondergronds (m³)

OJECTIEF: ELKE BOOM ZAL ACTIEF DEEL UITMAKEN VAN GEHEEL

Bestaande boom krijgt een 'drinkbak' die aangesloten is op het systeem

Nieuwe boom in een boomgroeiplaats

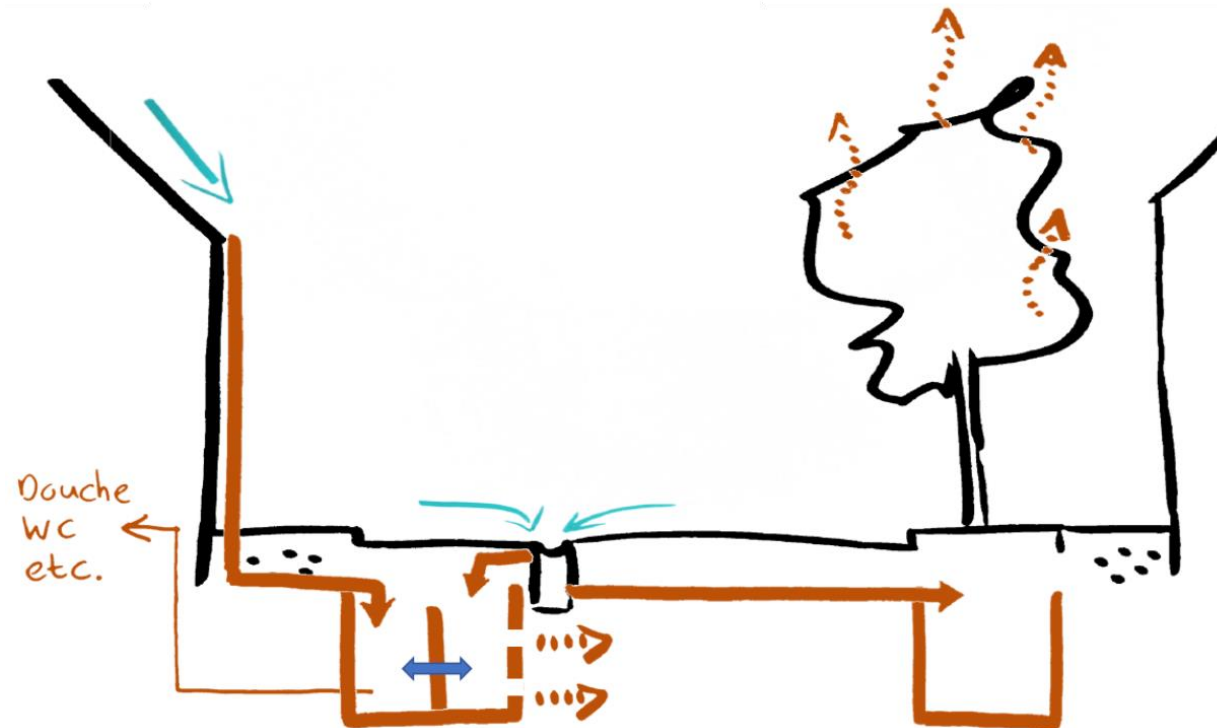

DE PUZZEL VRAAGT OM ANTWOORDEN OP DEZE VRAGEN

3. Kan er **ORDE** gemaakt worden in ondergrondse infrastructuur? Met het oog op:

- voorzieningen voor later hergebruik van hemelwater
- ordenen en toegankelijk maken van nutsvoorzieningen

DE PUZZEL VRAAGT OM ANTWOORDEN OP DEZE VRAGEN

4. Is dit haalbaar voor **UITVOERDERS** zowel technisch als naar planning?
- aannemers gespecialiseerd in riolerings- en wegenis werken
  - aannemers gespecialiseerd in nutswerken

JA, AFGETOETST TIJDENS PROEFDRAAIEN 23/11
IN AANWEZIGHEID VAN PLAATSINGSTEAM APK

DE PUZZEL VRAAGT OM ANTWOORDEN OP DEZE VRAGEN

4. Is dit haalbaar voor **UITVOERDERS** zowel technisch als naar planning?

- aannemers gespecialiseerd in riolerings- en wegenis werken
- aannemers gespecialiseerd in nutswerken

JA, AFGETOETST TIJDENS PROEFDRAAIEN I5/I I

IN AANWEZIGHEID VAN ALLE NUTSMAATSCHAPPIJEN MET FOCUS OP VEILIG WERKEN

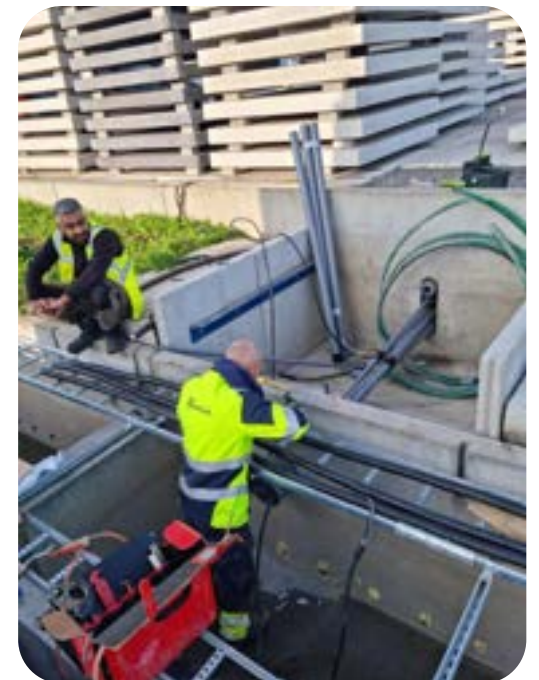

DE PUZZEL VRAAGT OM ANTWOORDEN OP DEZE VRAGEN

5. Is dit haalbaar voor **NUTSMAATSCHAPPIJEN**?

- omschakelen in bestaande infrastructuur
- tonen van financiële transparantie

JA, EENVOUD EN TIJDSWINST NUTSVOORZIENINGEN

A close-up photograph of a bee with yellow and black stripes flying over a cluster of bright orange flowers. The background is softly blurred, showing more of the same flowers.

B-rain Connect verbindt mens en natuur

Case
Woonwijk in Wiekevorst

IN DE PRAKTIJK – CASE WIEKEVORST

Eerste publiek hemelwaternetwerk volgens het B-rain Connect principe

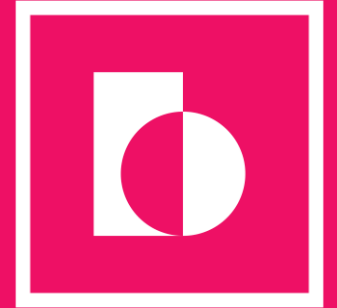

IN DE PRAKTIJK – CASE WIEKEVORST

Eerste publiek hemelwatersnetwerk volgens het B-rain Connect principe

IN EEN B-RAIN CONNECT PROJECT

- gaat geen druppel regenwater verloren
- krijgt groen alle ruimte om te groeien
- maken we plaats voor biodiversiteit. Zo kan je de groene ader bovengronds bijvoorbeeld afwerken met plantsoen of bodembedekkers
- bouwen we op maat van mensen
- werken we slim onder de grond, en multifunctioneel erboven
- kiezen we altijd voor duurzame en circulaire materialen

- Hoe wordt elk huis aangekoppeld?
  - Welke kwaliteitsgraad van water is mogelijk aan te bieden en hoe garandeer je dit?
  - Douchewater zeker mogelijk?
- Is een koppeling met grijswaterzuivering mogelijk?
- Waarom water niet infiltreren?
  - Wat bij tekort?
- Overschakeling?

Technisch

Organisatorisch

Wetgevend

Financieel

- Wie is de eigenaar van de straat
- Beheer?

- Hoe gefinancierd?

COLLECTIEVE REGENWATERSYSTEMEN

- Tegen welke technologische drempels of onzekerheden lopen we aan?
- Welk type regenwater voor welke toepassing?
- First flush?

- Welke zijn de drempels?
- Hoe verzoen je innovatieve projecten met de huidige wetgeving?

Technisch

Organisatorisch

Wetgevend

Financieel

- Hoe organiseer je het project?
- Wie neemt welke verantwoordelijkheid?
- Hoe betrek je stakeholders op de juiste manier?
- ...

- Hoe financier je het project?
- Wanneer is er een business case haalbaar?

ANDERE SOORTGELIJKE CASES WAARVAN GELEERD KAN WORDEN?

TOEKOMSTIGE COP's/

- FREQUENTIE: 2-4 x per jaar
- TOPICS? DEMO PROJECTS?

CONTACT:

Veerle Depuydt

Waterinnovator@Vlakwa

Projectcoördinator ANCHOR project

vd@vlakwa.be

Dries Seuntjens

DuCoop/Circular

Expert water en energiegemeenschappen

wijken/bedrijventerreinen

dries.seuntjens@ducoop.be

<https://www.interregnorthsea.eu/anchor>

